

Kaupunginhallitus	§ 178	29.04.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 65	06.05.2019

Talousarviomuutos vuodelle 2019

1523/02.02.00.03/2019

Kaupunginhallitus 29.04.2019 § 178

Valmistelija: talousjohtaja Anna-Kristiina Järvi, anna-kristiina.jarvi@salo.fi, puh. (02) 778 2201.

Vuoden 2018 talous toteutui Salon kaupungissa 14,8 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Taseeseen kertynyt ylijäämä putosi 28,4 miljoonasta 14,0 miljoonaan euroon. Kuntatalouden lähitulevaisuuden näkymät ovat epävarmoja ja talouden kehitykseen liittyy merkittävä riski.

Vuoden 2019 talousarvio on laadittu 3,3 miljoonaa euroa alijäämäiseksi ja talousarviossa pysyminen tulee jo lähtökohtaisesti olemaan haasteellista. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 8.4.2019 § 159, että säästötavoite vuodelle 2019 on 3,0 miljoonaa euroa. Esityksiä säästötoimenpiteiksi on käsitelty kaupunginhallituksen iltakoulussa 15.4.2019.

Palvelualueilta on koottu esityksiä toimenpiteistä tulojen lisäämiseksi ja menojen vähentämiseksi, jotka ovat mahdollista toteuttaa jo kuluvana vuonna sekä niiden euromääräinen vaikutus talouteen. Säästöesitykset ja talousarvion tarkistamiseen liittyvät luvut ovat liitteenä.

Verotulot

Talousarvio 2019 on laadittu 197,4 miljoonan euron verotulopohjaan. Vuonna 2018 verotulot toteutuivat vain 181,1 miljoonan euron suuruisena, joten talousarvion mukainen toteuma edellyttää huomattavaa verotulokasvua yhdessä vuodessa. Verotilityslain muutoksen myötä verotulototeuma tulee olemaan normaalia korkeampi vuonna 2019, mutta on epävarmaa, riittääkö järjestelmämuutos nostamaan verotulot talousarvion mukaiselle tasolle. Kuluvan vuoden kuntaliiton huhtikuussa julkaisema verotuloennuste on 193,4 miljoonaa euroa. Ennusteen mukainen kunnallisverotulokasvu on lähes 8 %, joten siihen tulee edelleen suhtautua varauksella. Maan keskimääräiseksi verotulokasvuksi on arvioitu 5,1 %.

Talousarviomuutoksessa esitetään kunnallisverotulokertymän laskemista 170,0 miljoonasta eurosta 167,0 miljoonaan euroon eli 3,0 miljoonaa euroa. 167,0 miljoonan euron kunnallisverokertymä vastaisi tämän hetken ennustetta. Muutetun talousarvion mukaan verotulot kokonaisuutena toteutuisivat 194,4 miljoonan euron suuruisina.

Valtionosuudet

Valtionosuudet tarkistetaan vuoden 2019 päätöksen mukaiselle tasolle eli 107,7 miljoonaa euroa. Päätöksen mukaan valtionosuudet toteutuvat 0,6

miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota paremmin.

Toimintatuotot

Talousarviossa on arvioitu saatavan pysyvien vastaavien luovutusvoittoja yhteensä 1 420 000 euroa. Tämä jakautuu kaupunkikehityslautakunnan talousarvioon sisältyvään myytävien maa-alueiden luovutusvoittoon ja kaupunginhallituksen talousarvioon kuuluvaan rakennusten luovutusvoittoon. Voittoa on se osa maan tai rakennusten kauppahinnasta tai muusta luovutusvastikkeesta, joka ylittää ko. kohteen kirjanpitoarvon.

Kaupunginvaltuusto päätti 17.12.2018 § 167 asettaa myytäväksi Suomensjärven asuintalot Pajutiellä, Helisnummen asuintalon osoitteessa Ylhäistentie 226, Lehtiniemi alueen Halikossa ja Halikon entisen kunnanviraston asuntolan sekä Papinsaaren, Mäntysaaren, Kaisaaren ja Luodonpään Halikonlahdella. Prosessi näiden kohteiden myymiseksi on kohteittain eri vaiheissa. Samassa yhteydessä käsiteltiin Algrundetin (ns. Niksaaren saunan ja maa-alueiden), Kemiönsaaren Kasnäissä sijaitsevan Rantasalon alueen, Klippulan entisen kesäsiirtola- ja leirialueen sekä Halikon palotallin asettamista myyntiin. Kaupunginhallitus päätti 10.12.2018 § 456 palauttaa näiden kohteiden osalta asian uuteen valmisteluun.

Halikon palotalli on sittemmin otettu uudelleen kaupungin omaan käyttöön, mutta talousarviossa asetetun luovutusvoittotavoitteen täyttyminen edellyttäneen muiden mainittujen kohteiden myymistä. Tässä yhteydessä ei esitetä muutoksia luovutusvoittoa koskevaan osaan talousarviota.

Palvelualueiden esityksiä toimintatuottojen lisäämiseksi on yhteensä 0,6 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut

Alkuperäisessä talousarviossa on varattu henkilöstömenoihin yhteensä 157,6 miljoonaa euroa, joka on 0,8 % enemmän verrattuna vuoden 2018 toteutuneeseen tilinpäätökseen. Huomioon tulee ottaa, että vuonna 2018 maksettiin noin 1,0 miljoonan euron kertaerä, joka ei vaikuta vuoden 2019 kustannuksiin, mutta vuoden 2019 alusta on toteutunut järjestelyerä ja 1.4 alkaen tullut yleiskorotus. Näiden yhteisvaikutus henkilöstökustannuksiin on keskimäärin noin 2,2 %. Näiden lukujen valossa henkilöstökulujen osalta talousarviossa pysyminen on haasteellista. Talousarviossa henkilöstömenot ovat sitovia.

Henkilöstömenoja pyritään hillitsemään henkilöstösäästöillä, jotka toteutetaan mahdollisuuksien mukaan vapaaehtoisilla palkattomilla vapailta. Vapaaehtoisia henkilöstösäästöjä esitetään 440 000 euroa.

Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin on varattu alkuperäisessä talousarviossa 166,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä toteuma oli 162,3. Kasvua vuodelle 2019 on 4,0 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostojen isoin yksittäinen erä on erikoissairaanhoido.

Erikoissairaanhoidon kustannukset toteutuivat vuonna 2018 erittäin maltillisesti ja kustannukset laskivat 1,8 miljoonaa euroa toteutuen 68,3 miljoonan euron suuruisena. Alkuvuoden 2019 osalta erikoissairaanhoidon kustannukset ovat toteutuneet noin 3,1 miljoonaa euroa yli talousarvion, joten talousarviossa pysymiseen erikoissairaanhoidon osalta sisältyy huomattavaa riskiä.

Palvelujen ostoihin esitetään 0,3 miljoonan euron vähennystä, niin että muutettu talousarvio on 166,0 miljoonaa euroa.

Avustukset

Edelleen parantuneesta työllisyystilanteesta johtuen työmarkkinatuen kuntaosuutta arvioidaan alaspäin 0,2 miljoonaa euroa.

Rahoituskulut

Rahoituskustannukset ovat edelleen poikkeuksellisen alhaisella tasolla eikä ole syytä olettaa, että tilanne muuttuu kuluvan vuoden aikana. Rahoituskustannukset tarkistetaan vastaamaan viime vuoden tasoa noin 0,2 miljoonaa euroa alhaisemmaksi.

Toimintamenoja esitetään palvelualuilta säästettäväksi yhteensä 1,1 miljoonaa euroa ja 0,4 miljoonaa euroa vapaaehtoisia henkilöstösäästöjä.

Muut talousarviomuutokset

Poistot

Tilinpäätöksen 2018 valmistumisen jälkeen on saatu laskettua arvio vuoden 2019 poistotasoksi. Talousarviomuutosta esitetään poistotason muuttamiseksi 14,5 miljoonasta eurosta 16,0 miljoonaan euroon.

Investoinnit

Hallintopalveluiden investointeihin on arkistotilaa varten varattu 1,5 miljoonaa euroa vuoden 2019 talousarvioon. Käyttötalouksmenoihin ei ole varattu määrärahaa arkistotilahankkeelle, koska talousarvion laatimisvaiheessa ei vielä ollut tiedossa, toteutuuko arkistotila uudisrakennuksena, vuokratilana vai palvelun ostona. Arkistolle ollaan vuokraamassa tilat IoT Park Oy:ltä. Asiassa puuttuu vielä Kansallisarkiston lausunto. Kun se on saatu, vuokrasopimus esitetään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Kustannuspaikalle 1444 Arkisto ei tehdä säästöjä, vaan palvelujen ostoon varatuista määrärahoista 30 000 euroa käytetään arkistotilan korjaustoimenpiteisiin. Samalle kustannuspaikalle tehdään 7 kuukauden vuokria varten 39 500 euron määrärahalisäys. Siten arkistotilan määräraha 1.500.000 euroa poistetaan talousarvion investointiosasta.

Investointien sitovuustason kohtaan 111 KI/Rakennukset esitetään lisäksi tehtäväksi seuraavat muutokset. Projektille 9173 Hermannin tehdään 250.000 euron määrärahalisäys johtuen siitä, että saadut tarjoukset ylittivät projektille varatut määrärahat. Investointiosaan esitetään avattavaksi uusi projektikohde Uskelan koulun perustukset, jolle esitetään varattavaksi

100.000 euron määräraha. Projektissa korjataan Uskelan koulun perustuksia. Lisäksi projektien 9152 Muurlan koulun vesikaton korjaus ja 9159 Moision koulun korjaukset määrärahat tarkennetaan saatujen urakkatarjousten mukaiseksi. Muurlan ja Moision projektien osalta määrärahamuutos on kustannusneutraali.

Näin ollen sitovuustasolta 111 KI / Rakennukset vähennetään määrärahoja 1.500.000 euroa ja lisätään määrärahoja 350.000 euroa.

Yhteenveto

Alkuperäinen talousarvio on 3,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Esitettyjen muutosten jälkeen talousarvio on 4,9 miljoonaa euroa alijäämäinen eli talousarviomuutoksia on esitetty yhteensä siten, että tulos heikkenee poistotason nostamisesta aiheutuvan suuruuden verran eli alijäämä kasvaa noin 1,5 miljoonaa euroa. Investointien määrärahoja vähennetään yhteensä 1.150.000 euroa.

Esityslistan liitteenä on talousarviomuutokset toimitelimitäin. Esitysten pohjalta on laadittu muutettu talousarvio vuodelle 2019 sekä tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, jotka ovat myös esityslistan liitteenä.

Yhteenveto palvelualueiden menojen ja tulojen talousarviomuutoksista, myytäväksi esitettyjen kohteiden tilannekatsaus ja kaupunkikehityslautakunnan säästötavoitteiden lautakuntakäsittely 23.4.2019 § 90 ovat kokousintrassa oheismateriaalina.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan muutetun talousarvion ja rahoituslaskelman.

Päätös:

Anna-Kristiina Järvi ja apulaiskaupunginjohtaja Jari Niemelä olivat kokouksessa asiantuntijoina.

Saija Karnisto-Toivonen ehdotti, että päätösehdotukseen lisätään seuraavaa: Kaupunginvaltuusto antaa lautakunnille ohjeen, että lautakunnat voivat päättää säästöistä sopivaksi katsomistaan menokohdista siten, että säästöt määrällisesti toteutuvat valtuuston hyväksymässä määrin.

Merkittiin, että kaupunginhallitus piti kokousta klo 18.52 - 19.02.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen Saija Karnisto-Toivosen ehdottamin lisäyksin.

Kaupunginvaltuusto 06.05.2019 § 65

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle,

että kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan muutetun talousarvion ja rahoituslaskelman, sekä antaa lautakunnille ohjeen, että lautakunnat voivat päättää säästöistä sopivaksi katsomistaan menokohdista siten, että säästöt määrällisesti toteutuvat valtuuston hyväksymässä määrin.

Päätös:

Marjatta Halkilahti Sanna Lundströmin, Mira Aaltosen ja Jerina Walliuksen kannattamana ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Lautakuntien säästöesitykset tulee esittää valtuustolle. Myös perustelut ja selvitykset siitä, mikä vaikutus säästöesityksillä on valtuustossa 3.12.2018 toimintavuodelle 2019 hyväksytyyn talousarvioon.

Merkittiin että Asko Määttänen poistui kokouksesta klo 18.59 ja Mika Paukkeri tuli hänen tilalleen.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta, joten oli suoritettava äänestys asian palauttamisen ja asian käsittelyn välillä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen: Joka kannattaa asian käsittelyn jatkamista, äänestää JAA ja joka kannattaa asian palauttamista, äänestää EI. Äänestys toimitetaan sähköistä järjestelmää käyttäen. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 43 JAA-ääntä ja 8 EI-ääntä. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Sanna Lundström ilmoitti pöytäkirjaan kirjattavaksi seuraavan eriävän mielipiteensä:

”Asia olisi tullut lähettää uudelleen valmisteluun, jotta valtuustolle olisi ollut selkeä esitys siitä, mitä säästetään. Nyt valtuusto joutuu päättämään asiasta tietämättä lainkaan päätöksensä vaikutuksista tai edes siitä, mistä päätetään.”

Marjatta Halkilahti ilmoitti pöytäkirjaan kirjattavaksi seuraavan eriävän mielipiteensä:

”En hyväksy lautakunnille annettavaa lupaa omin päin säästöistä päättämiseen, sillä tällaisella päätöksellä valtuusto heikentää itselleen kuuluvaa talousarviovaltaa.”

Merkittiin että Ilkka Uusitalo poistui kokouksesta klo 19.13 ja Ismo Saari tuli hänen tilalleen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.